

The Rewritten in Rewritings: A Feminist Analysis on The Rewritten Images of the Text, Author And Translator in *Frankenstein*

Merve Sevtap Süren

Istanbul Technical University, TURKEY

ilginmerve@gmail.com

ABSTRACT

This thesis examines the recurrent rewriting of *Frankenstein* and its afterlives, investigating how these processes reshape both the text and the cultural image of Mary Wollstonecraft Shelley as a woman author. It asks how distinct forms of rewriting – authorial revision, intertextual reworking, and translation – construct or transform textual and authorial images, and how gender mediates these transformations. Drawing on André Lefevere’s theory of rewriting, feminist critical discourse analysis, and Gérard Genette’s paratextual framework, the study conceptualizes rewriting as both an appropriative practice and a mechanism of image construction.

The first chapter establishes the theoretical and methodological framework. It surveys debates on rewriting within literary and translation studies, distinguishing between intertextual and manipulative paradigms, and positions translation as a central mode of rewriting. It introduces the concept of “appropriative rewriting” to denote the adaptation of texts to prevailing ideological and cultural norms and outlines the application of feminist critical discourse analysis to uncover the gendered dynamics underlying these processes.

The second chapter investigates Mary Shelley’s own rewriting of *Frankenstein* for the 1831 edition. A comparative reading of the 1818 and 1831 texts reveals significant shifts in the representation of family, gender, and the philosophical balance between free will and determinism. While the 1831 edition has often been read as more conservative, this study contends that it simultaneously reconstructs Shelley’s authorial persona and embeds a veiled critique of patriarchal constraint. Her characterization of the novel as a “hideous progeny” epitomizes the ambivalence of female authorship and cultural legitimacy in the early nineteenth century.

The third chapter analyzes Jeanette Winterson's *Frankissstein* (2019), which reimagines both *Frankenstein* and its author through feminist and queer perspectives. Winterson divides Shelley into two figures – nineteenth-century Mary and Ry Shelley, a transgender doctor in the present – thereby foregrounding continuities and tensions in gendered exclusion. By translating *Frankenstein*'s ethical concerns into contemporary debates on artificial intelligence, transhumanism, and embodiment, *Frankissstein* repositions Shelley as a self-conscious feminist thinker for the digital age.

The fourth chapter focuses on Turkish retranslations of *Frankenstein*, particularly those by Serpil Çağlayan (İletişim, 2019) and Gülsüm Canlı (Ötüken, 2021). Through textual and paratextual analysis, it demonstrates how editorial framing, prefaces, and translator visibility generate divergent representations of Shelley. The İletişim edition, though enriched with intertextual annotation, is prefaced in a way that diminishes Shelley's authority, whereas the Ötüken edition foregrounds the translator and constructs Shelley as a canonical literary figure. These cases illustrate translation as an ideological negotiation that both reflects and contests gendered hierarchies.

The conclusion argues that each rewriting of *Frankenstein* not only reshapes the novel but also continually reconstructs the cultural memory of Mary Shelley. From Shelley's self-revision to Winterson's feminist reimagining and Turkish retranslations shaped by local ideologies, rewriting emerges as a dynamic locus where gender, authorship, and power converge. By conceptualizing rewriting as both appropriative and image-constructive, the thesis contributes to Translation Studies and feminist literary scholarship, demonstrating how texts and authors attain canonical status through successive acts of rewriting.

KEYWORDS: feminist critical discourse analysis, feminist translation, *frankenstein*, image construction, mary shelley, rewriting

Completion of Thesis

Place: Istanbul University

Year: 2025

Supervisor: Professor Dr. Ayşe Fitnat Ece Üstün

Original Language: Turkish

**Yeniden Yazımlarla Yeniden Yazılanlar:
Frankenstein'da Yeniden Yazılan Metin, Yazar ve Çevirmen İmgeleri Üzerine
Feminist Bir İnceleme**

ÖZ

Bu çalışma, Mary Wollstonecraft Shelley'nin insanlık, yaratılış, etik, bilim ve doğanın tehlikeleri gibi zamansız ve evrensel temaları ele almasıyla geçmişten günümüze çok sayıda başka esere de ilham kaynağı olan *Frankenstein* (1818) adlı romanının farklı dönemlerde neden ve nasıl yeniden yazıldığını ve bu yeniden yazım serüveninde eserle birlikte yazarın edebiyat ve kültür dünyasındaki imgesinin de nasıl farklılaşıp dönüştüğünü incelemektedir. Araştırmada, romanın 1818 versiyonu özgün eser, 1831 versiyonu yazarın kendi yeniden yazımı olarak ele alınmış; Jeanette Winterson'ın *Frankissstein* (2019) adlı romanı eserin aynı dilde başka bir yazar tarafından gerçekleştirilen yeniden yazımı olarak değerlendirilmiş; Serpil Çağlayan'ın İletişim Yayınları'ndan ve Gülsüm Canlı'nın Ötüken Neşriyat'tan çıkan çevirileri ise eserin başka bir dil ve kültürde yeniden yazımları olarak incelenmiştir.

Çalışma, André Lefevere'in yeniden yazım kavramı (1992) çerçevesinde, çeviri ve diğer yeniden yazımların yalnızca metinleri aktaran araçlar değil, aynı zamanda yazar ve eser imgelerini şekillendiren güçlü müdahaleler olduğunu savunmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın başlıca amaçlarından biri, hem yeniden yazımların “uygunlaştırma” ve “imge inşa etme” olarak adlandırılabilir yönlerine dikkat çekmek hem de bu imge inşasının özellikle bir kadın yazar örneğinde onun toplumsal imgesini her yeniden yazımla nasıl yeni bir imgeye dönüştürdüğünü göstermektir. Feminist eleştirel söylem çözümlemesi ve yakın okuma yöntemleriyle gerçekleştirilen bu araştırmada, özellikle toplumsal cinsiyet meselelerinin yeniden yazım süreçlerindeki rolü ele alınmıştır. Yapılan inceleme sonucunda, yeniden yazımların “uygunlaştırıcı yeniden yazım” olarak kavramsallaştırılabilir manipülatif yönüne dikkat çekilmiş, bu sürecin yalnızca metinler üzerinden değil, yanmetinler aracılığıyla da şekillendiği ortaya konmuştur. *Frankenstein*'in farklı yeniden yazımlarının, hem metni hem de Mary W. Shelley'nin yazar imgesini dönüştürdüğü saptanmıştır. Söz konusu bulgular, yeniden yazımların, edebi ve kültürel imge inşa etme süreçlerinde rol oynadığını kanıtlamıştır.

Anahtar Kelimeler: feminist çeviri, feminist eleştirel söylem çözümlemesi, *frankenstein*, imge inşası, mary shelley, yeniden yazım